

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту рішення Заставнівської міської ради
«Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих
податків і зборів»

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом
регулювання

Згідно зі статтею 10 та пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України, законодавчо закріплено право органів місцевого самоврядування встановлювати місцеві податки та збори в межах своїх повноважень.

Податковим кодексом України визначено, що органи місцевого самоврядування приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується їх застосування.

Відповідно до пункту 12.3.5 статті 12 Податкового кодексу України, якщо Заставнівська міська рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими, згідно з нормами Податкового кодексу України, такі податки до прийняття рішення справляються, виходячи з норм Податкового кодексу із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування затверджених податків.

Місцеві податки та збори зараховуються в повному обсязі до бюджету Заставнівської міської територіальної громади (далі – міського бюджету) та, відповідно до чинного законодавства, є джерелом формування загального фонду міського бюджету, забезпечують збалансованість дохідної частини бюджету та задоволення нагальних потреб громади. Кошти від їх надходження спрямовуються на забезпечення діяльності функціонування бюджетних установ, благоустрій територій громади, виконання програм соціально-економічного розвитку Заставнівської територіальної громади. Виходячи з вищевикладеного, для безумовного виконання Податкового кодексу України, недопущення суперечливих ситуацій, забезпечення дохідної частини міського бюджету, виконання програм соціально-економічного розвитку територіальної громади, Заставнівська міська рада має прийняти рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків і зборів».

У разі неприйняття рішення про встановлення місцевих податків і зборів, дані платежі будуть справлятися за ставками, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків, що спричинить втрати дохідної частини бюджету. Як наслідок будуть не профінансовані соціальні програми громади, а саме: утримання закладів дошкільної освіти, загальної освіти, позашкільної освіти, соціального захисту (харчування, комунальні послуги, тощо), виплати пільгових рецептів жителям громади, благоустрою територій громади.

Застосування фіксованих максимальних ставок єдиного податку для суб'єктів всіх видів господарської діяльності-платників податку першої групи є спроможним та адекватним відповідно до проведених обговорень із платниками податку. Для платників податку другої групи фіксовані максимальні ставки застосовуються тому, що 75 відсотків платників проводять декілька видів підприємницької діяльності.

Застосування різних розмірів земельного податку за землі однакового виду цільового призначення для юридичних та фізичних осіб є доцільним, у зв'язку з тим, що для кожного населеного пункту громади затверджено різну нормативно-грошову оцінку земель і відповідно здійснено диференціацію ставок податку.

Застосування різних розмірів податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, по однакових кодах будівель і споруд для юридичних та фізичних осіб є доцільним. Для наповнення бюджету Заставнівської міської територіальної громади запропоновано встановлення відповідних ставок для юридичних осіб з метою підвищення фінансової спроможності громади. Разом з тим, захищаючи власників звичайного житла від надмірного податкового тиску для фізичних осіб запропоновано соціально справедливі ставки податку.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	так	
Держава	так	
Суб'єкти господарювання	так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	так	

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою ринкових механізмів:

Застосування ринкових механізмів для вирішення вказаної проблеми не є можливим, оскільки здійснення вищезазначених заходів є засобом державного регулювання та, відповідно до Податкового кодексу України, є компетенцією Заставнівської міської ради.

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою чинних регуляторних актів:

Зазначена проблема не може бути вирішена за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки для приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та встановлення єдиного порядку здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2023 році змінено Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018-2000, затверджений наказом Держстандарту від 17 серпня 2000 р. № 507 на Національний класифікатор будівель і споруд України НК 018:2023, затверджений наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року № 3573.

Аналіз втрат до міського бюджету

№ з/п	Назва показника	У разі прийняття рішення про місцеві податки та збори		У разі не прийняття рішення про місцеві податки та збори		Відхилення, тис. грн.
		Ставка %	Очікуваний обсяг надходжень тис. грн.	Ставка %	Очікуваний обсяг надходжень тис. грн.	

1	Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки	Фізичні особи:		Фізичні особи:		
		- 0,24 % - нежитлова нерухомість;	520,2	- 0,24 % - нежитлова нерухомість;	466,6	53,6
		- 0,2 % - житлова нерухомість.	705,4	- 0,2 % - житлова нерухомість.	607,7	97,7
		Юридичні особи:		Юридичні особи:		
	- 0,3% нежитлова нерухомість;	924,6	- 0,24 % - нежитлова нерухомість;	655,7	268,9	
	- 0,3% житлова нерухомість.	1,0	- 0,2 % - житлова нерухомість.	0,7	0,3	
2	Плата за землю (ставка земельного податку)	від 0,01 % до 3%		від 0,01 % до 3%		
		- юридичні особи;	721,4	- юридичні особи;	721,4	0,0
		- фізичні особи	494,4	- фізичні особи	494,4	0,0
3	Єдиний податок з фізичних осіб	I гр. 10 % II гр. 20 % III гр. 3% або 5%	7 261,5	I гр. 10 % II гр. 20 % III гр. 3% або 5%	7 261,5	0,0
	Разом (втрати до бюджету)	X	10 628,5	X	10 208,0	420,5

У разі прийняття рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків і зборів» очікується, що в бюджет Заставнівської міської територіальної громади надійдуть кошти в сумі 10 628,5 тис. грн.

Важливість проблеми при затвердженні місцевих податків і зборів полягає в необхідності наповнення місцевого бюджету та спрямування отриманих коштів від сплати податків на вирішення соціально-економічних проблем громади, а саме: утримання закладів дошкільної освіти, загальної освіти, позашкільної освіти, соціального захисту (харчування, комунальні послуги, тощо), виплати пільгових рецептів жителям громади, благоустрою територій громади.

Враховуючи, вищевикладене, Заставнівська міська рада розробляє проект рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків і зборів», що публікується на офіційному вебсайті Заставнівської міської ради: <https://zmr.gov.ua/>

II. Цілі державного регулювання

Цілі державного регулювання, безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми:

Проект регуляторного акта спрямований на розв'язання проблеми, визначеної в попередньому розділі.

Основними цілями регулювання є:

- здійснення планування та прогнозування надходжень від місцевих податків та зборів при формуванні бюджету;
- встановлення доцільних і обґрунтованих розмірів ставок місцевих податків і зборів з урахуванням рівня платоспроможності громадян та суб'єктів господарювання та відповідно до потреб бюджету громади;
- встановлення пільг щодо сплати місцевих податків і зборів;
- забезпечення своєчасного надходження до міського бюджету місцевих податків та зборів;
- забезпечення відкритості процедури, прозорості дій органу місцевого самоврядування;
- розширення переліку об'єктів нерухомості, що підлягають оподаткуванню та нарахуванню податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у зв'язку із прийняттям Національного класифікатора будівель і споруд України НК 018:2023, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року № 3573.

III. Визначення та оцінка способів досягнення визначених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Не виносити на розгляд сесії міської ради та не приймати рішення сесії міської ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків і зборів»</p>	<p>У такому випадку, відповідно до пункту 12.3.5 статті 12 Податкового кодексу України, місцеві податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Кодексом за ставками, які діяли до 31 грудня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків, а також нарахування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, здійснюється відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000, затвердженого наказом Держстандарту від 17 серпня 2000 р. № 507, який втратив чинність у 2023 році, що погіршить надходження до міського бюджету на суму 420,5 тис. грн.</p>
<p>Альтернатива 2. Прийняти рішення «Про встановлення ставок та пільг із сплати місцевих податків і зборів» у запропонованому вигляді</p>	<p>Прийняття даного рішення забезпечить досягнення встановлених цілей, чітких та прозорих механізмів справляння та сплати місцевих податків і зборів на території населених пунктів територіальної громади та відповідне наповнення міського бюджету в сумі 10 628,5 тис. грн. Забезпечить фінансову основу самостійності органу місцевого самоврядування, приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та встановлення єдиного порядку здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки відповідно до</p>

	Національного класифікатора будівель і споруд України НК 018:2023, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року № 3573.
Альтернатива 3 Встановлення максимальних ставок місцевих податків і зборів	За рахунок прийняття максимальних ставок по всіх місцевих податках і зборах можливе значне перевиконання дохідної частини міського бюджету в сумі 680,0 тис. грн. Прийняття такого рішення призведе до значного збільшення навантаження на суб'єктів господарювання, що в свою чергу призведе до нарахування пені, штрафних санкцій за несвоєчасну сплату, збільшить недоїмку із сплати податків і зборів. Можливе скорочення кількості зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності (СПД). Можливе виникнення соціальної напруги, непорозуміння між місцевою владою та СПД

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів органів місцевого самоврядування

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	<p>1. Забезпечить дотримання вимог Податкового кодексу України, реалізацію наданих органам місцевого самоврядування повноважень.</p> <p>2. Забезпечить приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та встановлення єдиного порядку здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки відповідно до Національного класифікатора будівель і споруд України НК 018:2023, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року № 3573.</p> <p>3. Забезпечить відповідні надходження до міського бюджету від сплати місцевих податків і зборів в сумі 10 628,5 тис. грн.</p> <p>4. Створить сприятливі фінансові можливості для задоволення соціальних та інших потреб територіальної громади.</p>	Витрати пов'язані з підготовкою регуляторного акта та проведення відстежень результативності даного регуляторного акта та процедур з його опублікування

	5. Вдосконалить відносини між місцевою владою та СПД.	
Альтернатива 3	Додаткові надходження коштів до міського бюджету в сумі 680,0 тис. грн та спрямування їх на соціально-економічний розвиток громади	Витрати пов'язані з підготовкою регуляторного акта та проведення відстежень результативності даного регуляторного акта та процедур з його опублікування. Існування ризику переходу діяльності суб'єктів господарювання в «тінь» та несплата податків.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Сплата податку за ставками, передбаченими Податковим кодексом України, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків	Витрати пов'язані зі сплатою податків на нерухоме майно (1 074,3 тис. грн)
Альтернатива 2	Вирішення соціально-економічних проблем громади за рахунок наповнення дохідної частини міського бюджету в сумі 10 628,5 тис. грн	Сплата податків за встановленими ставками (1 225,6 тис. грн)
Альтернатива 3	Вирішення більшої кількості соціальних проблем громади за рахунок значного зростання дохідної частини міського бюджету на суму 680,0 тис. грн	Надмірне податкове навантаження призведе до несвоєчасної сплати місцевих податків та зборів, а це в свою чергу до нарахування пені та штрафних санкцій

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Станом на 01.01.2025 року

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	0	0	5	389	394
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	1,3 %	98,7 %	100 %

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Сплата податку за ставками, передбаченими Податковим кодексом України, які діяли до 31 грудня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків	Витрати пов'язані зі сплатою податку на нерухоме майно в сумі 420,5 тис. грн
Альтернатива 2	Сплата податків і зборів за обґрунтованими ставками в сумі 10 628,5 тис. грн. Встановлення пільг по сплаті податків для окремих категорій громадян. Відкритість процедури, прозорість дій місцевого самоврядування. Вдосконалить відносини між місцевою владою та суб'єктами господарювання, пов'язаних зі справлянням податків та зборів, оскільки враховані пропозиції суб'єктів підприємницької діяльності.	Затрати часу, необхідні для ознайомлення з рішенням про місцеві податки і збори, сплата податків за запропонованими ставками в сумі 37,8 тис. грн. Детальна інформація щодо очікуваних витрат наведено у додатку 1 до цього АРВ
Альтернатива 3	Відсутні.	Надмірне податкове навантаження, яке може спричинити занепад малого бізнесу, який провадить діяльність на території громади, зменшення кількості робочих місць

У зв'язку з відсутністю суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, що підпадають під дію регуляторного акту, витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають

внаслідок дії регуляторного акта згідно Додатка 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не розраховувалися.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 - цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Така альтернатива є не прийнятною, оскільки місцеві податки та збори будуть сплачуватися платниками за ставками, передбаченими Податковим кодексом України, які діяли до 31 грудня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків, громадяни втратять додаткові пільги. Зменшаться надходження до міського бюджету на суму 420,5 тис. грн, а це не дозволить профінансувати в повній мірі соціально-економічні та інші програми.
Альтернатива 2	3 - цілі прийняття проекту регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	Прийняття даного рішення міської ради забезпечить досягнуті встановлених цілей, чітких та прозорих механізмів справляння та сплати місцевих податків і зборів на території населених пунктів Заставнівської територіальної громади, приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та встановлення єдиного порядку здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та

		<p>сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки відповідно до Національного класифікатора будівель і споруд України НК 018:2023, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 16 травня 2023 року № 3573 та відповідне наповнення міського бюджету в сумі 10 628,5 тис. грн.</p> <p>Таким чином, прийняттям вказаного рішення буде досягнуто балансу інтересів жителів громади і платників податків і зборів.</p>
Альтернатива 3	2- цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті частково	<p>Надмірне податкове навантаження на суб'єктів господарювання знівелює вигоди від збільшення дохідної частини бюджету на суму 680,0 тис. грн, а саме існує ризик переходу суб'єктів господарювання в «тінь». Балансу інтересів досягнуто не буде.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	<p>Наповнення міського бюджету та спрямування фінансового ресурсу на соціально-економічний розвиток громади. Сплата податків і зборів СПД та громадянами за обґрунтованими ставками.</p>	<p>Сплата податків за запропонованими ставками. Детальна інформація щодо очікуваних витрат СПД наведено у додатку 1 до цього АРВ.</p>	<p>Наповнення міського бюджету в сумі 10 628,5 тис. грн, збереження кількості суб'єктів господарювання та робочих місць</p>

Альтернатива 3	Додаткові надходження коштів до міського бюджету, спрямування їх на вирішення соціальних проблем територіальної громади.	Надмірне податкове навантаження спричинить занепад малого бізнесу. Детальна інформація щодо очікуваних витрат СПД наведено у додатку 1 до цього АРВ	Додаткове наповнення міського бюджету в сумі 680,0 тис. грн Надмірне навантаження на СПД, можливе скорочення кількості СПД.
Альтернатива 1	Сплата податків за ставками, передбаченими Податковим кодексом України, які діяли до 31 грудня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків	Зменшення надходжень у міський бюджет.	Зменшення надходжень до міського бюджету в сумі 420,5 тис. грн, підвищення соціальної напруги за причини погіршення якості життя членів громади

Переваги обраної альтернативи

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2	Альтернатива є доцільною. Прийняття рішення забезпечить наповнення міського бюджету в сумі 10 628,5 тис. грн. Податкове навантаження для платників місцевих податків і зборів не буде надмірним. Досягнення балансу інтересів органу місцевого самоврядування та платників місцевих податків і зборів.	Зміни до чинного законодавства: - Податкового кодексу України; - Бюджетного кодексу України; - Земельного кодексу України; та інші закони (зміна мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, тощо). Виникнення податкового боргу по причині не сплати місцевих податків та зборів.
Альтернатива 3	Цілі регулювання можуть бути досягнуті частково.	Зміни до чинного законодавства: